

TRB
ÇOKLU SAHA DENETİM
TALİMATI

Sayfa No:	Sayfa 1 / 8
Doküman No:	T.005
Yayın Tarihi:	28.11.2016
Revizyon No:	06
Revizyon Tarihi:	18.03.2023

REVİZYON FORMU

Revizyon No	Revizyon Tarihi	Revizyon Sebebi ve Yeri
00	28.11.2016	İlk Yayın
01	26.04.2018	IAF MD 1:2018'e göre ilgili maddelerde revizyonlar gerçekleştirildi.
02	03.01.2020	Talimat genelinde ISO 45001 kapsam genişletme dahilinde ilgili revizyonlar yapıldı.
03	18.06.2021	Talimat genelinde ISO 50001 kapsam genişletme dahilinde ilgili revizyonlar yapıldı.
04	18.06.2021	Talimat genelinde ISO 27701 kapsam genişletme dahilinde ilgili revizyonlar yapıldı.
05	31.10.2022	Talimat genelinde ISO 22000 kapsam genişletme dahilinde ilgili revizyonlar yapıldı.
06	18.03.2023	Logo güncellendi.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	GENEL MÜDÜR

TRB ÇOKLU SAHA DENETİM TALİMATI

Sayfa No:	Sayfa 2 / 8
Doküman No:	T.005
Yayın Tarihi:	28.11.2016
Revizyon No:	06
Revizyon Tarihi:	18.03.2023

1.AMAÇ

Bu talimatın amacı TRB'ye belgelendirme için başvuran ayrı yerlerde bulunan işletmelerin başvuru kabul esasları ve denetim kurallarının belirlenmesi ile belgelendirilmesi için verimli bir yöntem sağlamaktır.

2.KAPSAM

Bu talimat tüm ISO/IEC 17021-1, ISO/IEC 17021-2, ISO/IEC 17021-3, ISO/IEC TS 17021-10, ISO 50003, ISO/IEC 27006, ISO/TS 22003 kapsamına giren ayrı yerlerde işletmeleri bulunan (farklı coğrafik alanlarda) yönetim sistemine sahip kuruluşların (tek bir yönetim altında) belgelendirilmesi için kuralları kapsar.

3.TANIMLAR

Saha: Bir kuruluşun hizmet veya işlerini gerçekleştirdiği daimi alan.

Geçici Saha: Müşteri kuruluşun, belirli bir süreliğine belirli işleri gerçekleştirdiği veya belirli hizmetleri sağladığı ve kalıcı bir saha olması hedeflenmeyen sahadır (fiziksel veya sanal).

Ek Saha: Var olan belgelendirilmiş çoklu saha ağına eklenen yeni bir saha veya sahalar grubu.

Çoklu Saha: Çoklu sahalı kuruluş, belirli faaliyetlerin planlandığı, kontrol edildiği veya yönetildiği bir merkez görevinin tanımlandığı ve bu tarz faaliyetlerin kısmen veya tamamen yürütüldüğü yerel ofisler ile sahalar ağı olarak tanımlanır. Bir organizasyonun kontrolü altındaki faaliyetlerin gerçekleştirildiği, bağlantılı ve ortak hammadde depoları, yan ürün, son ürün ve atıl malzeme ve faaliyetlerde kullanılan herhangi bir malzeme veya altyapının da dahil olduğu tüm alanlar çoklu saha kapsamına girebilir. Ayrıca çoklu saha kuruluşların tek bir yasal unvana sahip olma zorunlulukları yoktur; yalnız çoklu saha kapsamına girebilmeleri için bütün alanların yasal bir kontratla merkeze bağlı olması gerekmektedir. Belgelendirmenin kapsamı, yukarıdaki "saha" tanımına atfen, belgelendirme denetimi öncesi Aşama 1 denetiminde belirlenir.

Çok sahalı kuruluşlara örnek:

- Franchise sistemi ile çalışan kuruluşlar
- Bir satış ağı ile çalışan üretim firmaları
- Benzer hizmetleri birden çok alanda sunan hizmet firmaları
- Birden çok şubesi olan kuruluşlar

Merkez Fonksiyon: Yönetim sisteminin uygulanmasından sorumlu olan ve merkezden kontrolü sağlayan fonksiyondur.

Alt-kapsam: Tek bir sahanın kapsamıdır.

4.UYGULAMA

Geçici sahalar, YS'nin işletilmesi ve etkinliğine ilişkin delil oluşturması amacıyla örnekleme yoluyla tetkik edilmelidir. Geçici sahaların çok sahalı belgelendirme kapsamına dahil edilip edilmemesi ve sertifikada tanımlanıp tanımlanmaması, BK ile müşteri kuruluş arasındaki anlaşmaya bağlıdır. Geçici sahaların sertifikada belirtilmesi durumunda, bu sahalar "geçici saha" olarak sertifikada tanımlanmalıdır.

Çok sahalı kuruluşun tek bir tüzel kişilik olması gerekmez. Fakat tüm sahaların, merkez fonksiyonla yasal veya sözleşmeye dayalı bir bağı olması ve bu sahalar, merkez fonksiyonun gözetimi ve iç tetkikine tabi olacak şekilde tek bir yönetim işletmelidir.

Aşağıda örnek olarak verilen bazı durumlarda sahalar örneklenerek tetkik gerçekleştirilmez.

- YS'nin kapsamıyla bağlantılı olarak, tüm sahalarda birbirinden çok farklı süreçlerin/faaliyetlerin gerçekleştirildiği durumlar.
- Müşteri kuruluşun tüm sahaların tetkik edilmesini istemesi.
- Sektöre özgü programda veya yasal mevzuatta tüm sahaların tetkik edilmesi şartının bulunması.

4.1. Çok Sahalı Kuruluşun Belgelendirme için Uygunluk Kriterleri

TRB, benzer durumdaki bir belgelendirme başvurusunun kabulü için aşağıdaki şartları belirlemiştir. Bir organizasyon faaliyetlerinin tümünün kendi kontrolünde benzer şekilde farklı alanlarda gerçekleştirdiğinde, TRB alanları ilk denetim ve gözetim aşamalarının her ikisinde de örneklendirebilir. Yapılan iş faaliyetleri (kapsamları) farklı faaliyet kategorilerine ayrılabilirdiğinde, kategorilerin her biri ölçülere uygun denetlenmelidir.

- Kuruluş tek bir YS işletmelidir.
- Kuruluş, merkez fonksiyonu tanımlamalıdır. Merkez fonksiyon, yasal açıdan kuruluşun bir parçası olmalı ve dış bir kuruluşa taşere edilmemelidir.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	GENEL MÜDÜR

TRB ÇOKLU SAHA DENETİM TALİMATI

Sayfa No:	Sayfa 3 / 8
Doküman No:	T.005
Yayın Tarihi:	28.11.2016
Revizyon No:	06
Revizyon Tarihi:	18.03.2023

- Bütün firma adreslerinde esasen aynı tip iş yapılmalıdır ve her alanda tedarik edilen tüm ürün ve hizmet sahaları belgelendirmenin kapsamına dahil edilmelidir.
- Ürün veya hizmet tasarımı varsa bu tek merkezden yürütülmelidir.
- Belgelendirme kapsamına giren tüm mal ve hizmet sahaları karışık olmayan bir yapıda olmalıdır ve TRB benzer şekilde yapılmaya uygun olmayan belgelendirme başvurularını kabul etmeme hakkını saklı tutar.
- Firmanın merkezinde, ortak bir yönetim sistemini uygulanmasının tüm sorumluluğunu alacak bir Yönetim Temsilcisi olmalıdır.
- Organizasyonun, talep edilen belgelendirme kapsamına dahil edilen tüm bölümlere uygulanabilir tanımlı ve kontrol edilen bir yönetim sistemi politikası olmalıdır.
- Yönetim sistemi merkezi şekilde idare edilmeli ve önerilen belgelendirme kapsamındaki tüm iş alanlarında uygulanmalıdır. Tüm iş alanlarının merkez ofis ile yasal veya sözleşmeli bir bağı olmalıdır. Sistem dokümantasyonu ve sistem değişiklikleri, yönetim gözden geçirmesi, eğitim ihtiyaçlarının belirlenmesi, tedarikçilerin onaylanması, şikâyetler, iç tetkikler, sonuçların planlanması ve değerlendirilmesi, düzeltici ve önleyici faaliyetler ve yönetim sistemi dokümantasyonu, veri ve yapısındaki değişiklikler, uygulanabilir standartlar ile ilgili yasal ve düzenleyici kuruluşlardan gelen şartlar merkez fonksiyon tarafından gerçekleştirilmelidir.

4.2 Çoklu Saha Belgelendirme

KYS, ÇYS, BGYS, İSGYS, EnYS, KVYS, GGYS kapsamında çoklu saha başvurusunda bulunan bir müşteri için çoklu saha örnekleme seçimi daha büyük özen istemektedir. Önceki maddelerdeki şartların yanı sıra firmada aşağıdaki durumlar da dikkate alınmalıdır:

- a) Merkez ofisin ve sahaların iç denetim sonuçları
- b) Yönetim gözden geçirmenin sonuçları
- c) Sahaların büyüklüğündeki çeşitlilik
- d) Sahaların amaçlarındaki çeşitlilik
- e) BGYS ve KVYS'nin karmaşıklığı
- f) Enerji türleri, enerji tüketimi ve önemli enerji kullanımlarının karmaşıklığı,
- g) Enerji performansı,
- h) Farklı sahalardaki bilgi sistemleri karmaşıklığı
- i) İş uygulamalarındaki çeşitlilik
- j) Gerçekleştirilen faaliyetlerdeki farklılık
- k) Hassas bilgi işleyen bilgi sistemleri veya kritik bilgi sistemleriyle potansiyel etkileşim
- l) Diğer farklılık gösteren yasal şartlar

Denetlenecek sahalardan seçilirken yukarıdaki faktörleri yansıtabilecek şekilde bir seçim yapılmalıdır.

Önemli risklere tabi olan sahalardan, denetimden önce denetlenmelidir. 3 yıllık belgelendirme çevrimi boyunca firmanın BGYS ve KVYS dahilinde olan tüm sahaları, yukarıdaki kriterler göz önünde bulundurulacak şekilde örneklenecektir. Örnekleme en az %25'i rastgele yapılacaktır. ISO 22000 çoklu saha belgelendirme başvuruları için ilave şartlar P.14 ISO 22000 Belgelendirme Süreci Prosedürü'nde açıklanmıştır.

4.3 Örnekleme Yöntemi Kullanılarak Çok Sahalı Bir Kuruluşun Tetkik Edilmesine İlişkin

Metodoloji

Büyük ölçüde benzer faaliyetlerin yürütüldüğü sahalardan örnekleyerek tetkik edilebilir.

Büyük ölçüde benzer süreçler/faaliyetler yürütülse bile; değişken olan yerel faktörlerin tetkik edilmesi standardın bir şartı ise, sahaların örnekleyerek tetkik edilmesi uygun değildir. Özel kuralların uygulandığı belirli programlarda, örnekleme yapılamayacağı belirtiliyorsa, sahalardan örnekleyerek tetkik edilemez.

4.3.1. Örnekleme

Örnekleme; belgelendirme kapsamına giren tüm süreçlerin tetkik edilmesi sağlanacak şekilde, sahaların en az %25'inin rastgele ve % 75'inin belirli hususların göz önünde bulundurulmasıyla mümkün olduğunca farklılıkların bulunduğu sahaların seçilmesiyle yapılır.

Sahaların %75'i, aşağıda verilen hususlar göz önünde bulundurulmasıyla seçilir:

- İç tetkik (sahalardaki) ve YGG'lerin veya önceki belgelendirme tetkiklerinin sonuçları,
- Şikâyetler ve ilgili düzeltici ve önleyici faaliyetlerin kayıtları,
- Sahaların büyüklüğü arasındaki belirgin farklar,

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	GENEL MÜDÜR

TRB ÇOKLU SAHA DENETİM TALİMATI

Sayfa No:	Sayfa 4 / 8
Doküman No:	T.005
Yayın Tarihi:	28.11.2016
Revizyon No:	06
Revizyon Tarihi:	18.03.2023

- Vardiyalı çalışılması ve iş prosedürlerindeki (uygulamalarındaki) farklılıklar,
- Sahalarda yürütülen süreçlerin ve YS'nin karmaşıklığı,
- Enerji türleri, enerji tüketimi ve önemli enerji kullanımlarının karmaşıklığı,
- Enerji performansı,
- En son gerçekleştirilen belgelendirme tetkikinden bu yana yapılan yenilikler,
- YS'nin gelişmişliği (olgunluğu) ve kuruluşun bilgi düzeyi,
- ÇYS için çevresel hususlar ve çevre boyutu ile çevresel etkilerinin durumu,
- Kültür, dil ve yasal şartlardaki farklılıklar,
- Sahaların coğrafi dağılımı,
- Sahaların; kalıcı, geçici veya sanal saha olup olmadığı.

Örnek olarak seçilecek sahaların tetkik sürecinin başlangıcında belirlenmesi gerekmez, merkez fonksiyon tetkik edildikten sonra da belirlenebilir. Her durumda, hangi sahaların seçildiği merkez fonksiyona bildirilmelidir. Tetkikten kısa bir süre önce haber verilebilir, ancak tetkik için hazırlık yapılacak kadar yeterli zaman kalacak şekilde bilgi verilmelidir.

Geçici saha seçiminde aşağıdaki hususlar dikkate alınır;

- EnYS etkin personel;
- Enerji performansı ve enerji performans gelişimi ile alakalı risklerin değerlendirilmesi
- EnYS'nin sınırlarını aşan enerji türleri;
- Ekipman, süreç, sistem veya tesislerin çeşitliliği ve projelerin çeşitli aşamaları
- Sahaların geçici doğası.

Her bir tetkikte ziyaret edilecek asgari saha sayısı şu şekilde hesaplanır:

Y=Örneklenecek saha sayısı, X=Toplam saha sayısı

İlk belgelendirme tetkiki:

$$Y = \sqrt{X}$$

Gözetim tetkiki:

$$Y = 0.6\sqrt{X}$$

Belge yenileme tetkiki:

$$Y = \sqrt{X}$$

YS'nin etkin olduğu ispatlanırsa (belgelendirme çevrimi boyunca):

$$Y = 0.8\sqrt{X}$$

Küsuratlı sonuçlar bir üst sayıya yuvarlanmalıdır.

Merkez fonksiyon, ilk belgelendirme ve belge yenileme tetkiklerinde ve gözetim tetkiklerinin bir parçası olarak her takvim yılında en az 1 kez olmak üzere tetkik edilmelidir.

Kuruluşun şubeleri arasında hiyerarşik bir yapı olması durumunda, ilk belgelendirme tetkikinde örnekleme yapılırken her seviyeden örnek seçilmelidir.

Örnek sayısı veya sıklığı aşağıda verilen faktörlere bağlı özel durumları göstermesi durumunda arttırılmalıdır:

- Sahaların büyüklüğü ve çalışan sayısı,
- Süreçlerin/faaliyetlerin ve YS'nin karmaşıklık veya risk seviyesi,
- İş uygulamalarındaki farklılıklar (ör: vardiyalı çalışma),
- Yürütülen süreçlerdeki/faaliyetlerdeki farklılıklar,
- Şikayetler ve ilgili düzeltici ve önleyici faaliyetlerin kayıtları,
- Çok uluslu yönler,
- İç tetkik ve YGG'nin sonuçları.

4.4 Örnekleme Yöntemi Kullanılmasının Uygun Olmadığı Durumlarda Çok Sahalı Bir Kuruluşun Tetkik Edilmesine İlişkin Metodoloji

Merkez fonksiyon her tetkikte ziyaret edilir.

İlk belgelendirme tetkikinde: Sahaların tamamı

Belge yenileme tetkikinde: Sahaların tamamı,

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	GENEL MÜDÜR

TRB ÇOKLU SAHA DENETİM TALİMATI

Sayfa No:	Sayfa 5 / 8
Doküman No:	T.005
Yayın Tarihi:	28.11.2016
Revizyon No:	06
Revizyon Tarihi:	18.03.2023

Gözetim tetkiklerinde: Sahaların % 30'u (küsürat üste yuvarlanır) (normalde her bir gözetim tetkikinde birbirinden farklı sahalardan seçilir) tetkik edilir.

Yeni sahaların belgelendirme kapsamına dahil edilmesi talebi olması durumunda, söz konusu sahalardan sertifikaya dahil edilmeden önce mutlaka tetkik edilmelidir. Yeni sahaların sertifikaya dahil edilmesinden sonraki süreçte gerçekleştirilecek tetkiklerde alınacak örnek sayısı, yeni sahaların dahil edilmesinden sonra ortaya çıkan toplam sayı üzerinden belirlenmelidir.

4.5 Bazı Sahalar İçin Örneklem Yönteminin Kullanılmasının Uygun Olduğu, Bazılarında ise Uygun Olmadığı Durumlarda Çok Sahalı Bir Kuruluşun Tetkik Edilmesine İlişkin Metodoloji

Örneklem yönteminin kullanılmasının uygun olduğu sahalardan için Madde 4.3 ve uygun olmadığı sahalardan için Madde 4.4'e göre bir tetkik programı oluşturulmalıdır.

4.6 Başvuru ve Başvurunun Gözden Geçirilmesi

Kuruluşlardan aşağıdaki bilgiler temin edilmelidir:

- Kuruluşun tamamında tek bir yönetim sisteminin uygulandığı teyit edilmelidir.
- Talep edilen belgelendirme kapsamı ve işletilen yönetim sisteminin kapsamı belirlenmelidir.
- Her bir sahada yürütülen faaliyetlerin neler olduğu bilinmeli ve merkez ofis tespit edilmelidir.
- Tüm sahalara yönelik yürütülen faaliyetlerin hangi ölçüde merkezden yürütüldüğü belirlenmelidir.
- Farklı sahalardan arasındaki bağlantıyı sağlayan ara birimler belirlenmelidir.
- Hangi sahaların örneklemeye uygun olduğu belirlenmelidir.
- IAF MD 5, IAF MD 11 ve IAF MD 4'de yer alan ilgili diğer faktörler göz önünde bulundurulmalıdır.
- Tetkik zamanı belirlenmelidir.
- Gerekli tetkik ekibi yetkinliği belirlenmelidir.

4.7 Tetkik Zamanının Hesaplanması

Program tarafından aksi belirtilmedikçe, her bir örneklenen saha için tetkik zamanı %50'den fazla azaltılamaz. Örneğin; IAF MD 5'e göre tetkik zamanında en fazla %30 indirim yapılabilirken, merkez fonksiyon tarafından tek bir yönetim sistemi altında gerçekleştirilen süreçler nedeniyle en fazla %20 indirim yapılabilmektedir.

Seçilen her bir saha ve merkez fonksiyon için uygulanabilir IAF dokümanları (KYS, ÇYS ve İSGYS için IAF MD 5, entegre yönetim sistemi için IAF MD 11) ve sektöre özgü program şartları kullanılarak tetkik zamanı hesaplanmalıdır.

TRB örneklemede ve denetim süresinde bir indirim sebep olan her durumu açıklamalı ve kayıt altına almalıdır. Her saha veya alan için değerlendirme süreleri ayrı hesaplanır. Bu talimat, P.07 ISO 27001 Belgelendirme Prosedürü, P.09 ISO 9001/14001 Belgelendirme Süreci Prosedürü ile T.015 ISO 9001/14001 Denetim Süre Tespiti Talimatı, P.11 ISO 45001 Belgelendirme Süreci Prosedürü, T.016 ISO 45001 Denetim Süre Tespiti Talimatı ve P.14 ISO 22000 Belgelendirme Süreci Prosedürü ile birlikte uygulanmaktadır.

Mevcut çoklu saha belgeli bir firma yeni gruplarını ve faaliyet alanlarını belgelendirme süreçlerine dahil edebilirler. Böyle bir durumda her yeni grup bağımsız bir saha grubu olarak düşünülerek denetlenecek örnek saha sayısı ayrı hesaplanmaktadır. Yeni gruplar ilk denetimi gerçekleştirdikten sonra bir sonraki denetim için mevcut saha sayısına eklenerek örnekleme yapılmaktadır.

4.8 Denetimlerin Planlanması

- Çoklu saha belgelendirme kapsamına giren tüm müşterilerin merkez ofislerinde aşama 1 denetimi kapsamının risk grubuna bakılmaksızın sahada gerçekleştirilir.
- TRB, denetimden önce, başvuru aşamasında çoklu saha kabul edilebilirlik kriterlerini ve kuralları firmaya bildirir ve bütün kriterlerde anlaşma sağlanır. Ayrıca firma bu anlaşılan kriterlerde bir uygunsuzluk olması durumunda belgelendirmenin durdurulacağı konusunda bilgilendirilir.
- TRB, firmanın merkezini yerini ve diğer kontrat altında çalışılan alanları veya işletmeleri tanımlar ve bu işletmelerin listesini güncel olarak muhafaza eder.
- TRB'de, belgelendirme faaliyetlerinin planlanması, gerçekleştirilmesi (Aşama 1 ve Aşama 2) ve koordinasyonu sorumluluğunu taşıyan çoklu saha denetim koordinatörü olarak bir denetim ekibi lideri, baş denetçi olarak görevlendirilir.

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	GENEL MÜDÜR

TRB ÇOKLU SAHA DENETİM TALİMATI

Sayfa No:	Sayfa 6 / 8
Doküman No:	T.005
Yayın Tarihi:	28.11.2016
Revizyon No:	06
Revizyon Tarihi:	18.03.2023

- TRB çoklu saha uygulamasını talep eden firmaların bu talimatın gerekliliklerinden haberdar olduğunu temin etmelidir. Belgelendirme denetiminden önce sertifikasyon koordinatörü, yazılı veya sözlü olarak bunu sağlar.
- Firma, çoklu saha kapsamına giren işletmelerinden denetime aynı anda hazır olmayanları denetimden önce TRB'ye bildirmeli ve denetim programından çıkarılmasını sağlamalıdır. Denetim için hazır olmayan işletmeler denetime tabi olmaz ve adresleri sertifika üzerine yazılamaz.
- Bu tür bazı denetim aktivitelerinde, operasyon müdürüne danışıldıktan sonra diğer uygun nitelikli denetçiler de görevlendirilebilir, ancak denetim lideri projenin denetiminden elde edilen bulguları bütün denetçilerden toplamalı ve denetimin bütünlüğünün kontrolünü gerçekleştirmelidir.
- Bu denetçi, denetim yapılacak alanların listesinin TRB tarafından güncellenerek tutulduğundan emin olmalıdır.
- Bu denetçi, müşteri firmanın yeni işletmeleri veya alanları eklenmesini koordine etmelidir. Her yeni saha, önceki denetimde kullanılan örnekleme modelinden bağımsız olarak ele alınmalıdır.

4.9 Ek Gereklilikler

İşletmeleri ayrı yerde bulunan firmalarda yönetim sistemi sürdürülebilirliği ve iyileştirmesi, yönetim gözden geçirmesi ve iç tetkikler için büyük bir sorumluluk gerektirir. Örnek durumda belge vermek için, standart gereklilikleri yanında yönetim sisteminin yukarıdaki elemanlarının aşağıdaki gereklilikleri karşılanmalıdır:

a. Yönetim Gözden Geçirmesi

- Yönetim gözden geçirme süreci, önerilen belgelendirme kapsamında yer alan bütün işletme ve alanların yönetim sistemi performansını içine almalıdır.
- Yönetim gözden geçirmesi, belirlenen yönetim sistemi hedeflerine yönelik performans gözden geçirmesini içermelidir.
- Önerilen belgelendirme kapsamında yer alan bütün alanlarla ilgili müşteri şikayetleri, iç tetkik sonuçları, uygunsuzluk kayıtları, düzeltici ve önleyici faaliyet kayıtları gibi yönetim sistemi performans belirleyicileri yıl içerisinde tanımlanan zamanlarda gözden geçirilmelidir.

b. İç Tetkikler

- İç tetkik prosedürü, önerilen belgelendirme kapsamında yer alan bütün alanların her yönüyle sistematik ve verimli bir şekilde denetlendiğinden emin olmalıdır.
- Denetim kayıtları, denetimin yönetim sistem dokümanı (el kitabı, prosedürler veya çalışma talimatları) gerekliliklerine yönelik güncel iş uygulamalarını değerlendirdiğini açıkça göstermelidir.
- Denetim programı bilinen veya şüphe edilen sorun alanlarına yeterince dikkat edildiğini açıkça göstermelidir.
- Denetim ve düzeltici faaliyet kayıtları, düzeltici ve önleyici faaliyetlerin uygulandığını ve verimliliklerinin değerlendirildiğini temin etmelidir.
- Denetimler, yeterliliği ispat edilmiş denetçiler tarafından gerçekleştirilmelidir.

4.10 Belgelendirme Süreci

a. Görevli denetçi,

- Organizasyonun belgelendirme gerekliliklerini sonuçlandırmak;
- Önerilen belgelendirme kapsamını sonuçlandırmak;
- Belgelendirme için gerekli ölçütlerin karşılandığını kontrol etmek ve
- Belgelendirme faaliyetleri için kabul edilebilir bir program üzerinde karşılıklı olarak anlaşmaya

varmak,

için firmanın merkezine Aşama 1 denetimi gerçekleştirilir. Firma yönetim sistemini dokümanite ettikten sonra, denetçi firmanın yönetim sistemi dokümanını (genelde el kitabı ve destekleyici prosedürler) gözden geçirmeli ve gözden geçirme bulgularıyla ilgili bir rapor hazırlamalıdır.

b. İsteğe bağlı olarak bir ya da daha fazla alana Aşama 1 denetimi yapılabilir.

c. TRB'de belgelendirme faaliyetinin planlaması, gerçekleştirilmesi (Aşama 1 ve Aşama 2) ve koordinesi sorumluluğunu taşıyan çoklu saha denetim koordinatörü olarak bir denetim ekip lideri görevlendirilir. Bu denetçi organizasyon ile belgelendirme sürecinde yer alacak ve müşteri ile ilişki kurulmasında köprü görevi görür. Bu denetim ekip lideri Aşama 1 denetiminde müşterinin çoklu saha gerekliliklerini bu talimatta tanımlandığı gibi karşıladığını denetlemeli ve

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	GENEL MÜDÜR

TRB ÇOKLU SAHA DENETİM TALİMATI

Sayfa No:	Sayfa 7 / 8
Doküman No:	T.005
Yayın Tarihi:	28.11.2016
Revizyon No:	06
Revizyon Tarihi:	18.03.2023

bu gereklilikleri etkileyecek herhangi bir değişikliklerde raporuna kaydetmelidir. Mümkün olduğunda belgelendirme denetim planı denetim ekip lideri tarafından Yönetim Temsilcisi katılımıyla oluşturulur.

- d. Denetim planlama aşamasında, önerilen belgelendirme kapsamı içindeki toplam alanlarda örnekleme metodolojisi kullanılarak denetim planlama yapılır ve örnekleme metodolojisi gerekçesi kayıt altına alınır. Bu ölçü merkez ofisi (politika ve sistem yönetiminden sorumlu idareyi içeren alan) ve bu talimata göre(4.3.1) belirlenip tayin edilen sayıda alanı içerecektir. Denetim planı, denetim için seçilen denetim ekibinin üyelerinin hangi alanda ve ne zaman denetim yapacağını detaylı olarak belirtecektir.

(Not: Müşteri, başlangıç olarak bir çekirdek alan grubunu denetletmeye ve geri kalan alanları başka tarihte denetletmeye karar verebilir. Bu çekirdek gruba merkez ofis faaliyetleri dahil ise ve çekirdek gruptaki bütün alanlar denetleniyorsa kabul edilebilir. Geri kalan alanlar için örneklenecek saha sayısı, madde 4.3.1 deki formüller esas alınarak hesaplanır.

- e. İlk belgelendirme denetiminin sonuçları yazılı olarak raporlanacaktır.
- f. Bu sahalardan da dahil olduğu denetim sırasında, organizasyonun yönetim gözden geçirmesinin, iç tetkikin, düzeltici ve önleyici faaliyet prosedürünün ilgili yönetim sistemi standardının gereklilikleri ile uyumu gözden geçirilecektir.
- g. Firmanın kendi iç tetkiki veya belgelendirme denetimi sırasında firmanın işletmelerinden birinde bir uygunsuzluk bulunmuşsa öncelikle bu uygunsuzluğun başka sahalardan etkileyip etkilemediğinde bakılmalı. Eğer başka sahalardan etkilemişse; DÖF hem merkez hem de etkilenen sahalarda açılmış olmalıdır. Eğer başka sahalardan etkilenmemişse firma TRB'ye uygunsuzluğun sınırlı olduğunu ispatlamalı ve konuyla ilgili düzeltici faaliyet planlarını göstermelidir.
- h. Denetim sırasında merkezde veya herhangi bir sahada bir uygunsuzluk bulunur ise veya yönetim gözden geçirme, iç tetkik ve düzeltici faaliyet kayıtlarının değerlendirmesi yönetim sistemine yeterli güveni sağlamıyor ise belgelendirme, uygun düzeltici faaliyet gerçekleştirilene kadar askıya alınacaktır. Ek alanlar, düzeltici faaliyetin verimli olarak uygulandığını doğrulamak için denetlenebilir.
- i. İlave uygunsuzluklar durumunda, denetçi olayın üzerine gitmeli ve örnekleme sıklığını, yeniden kontrolün sağlandığına emin olana kadar artırmalıdır.
- j. Firma denetim sonrası, uygunsuzluk bulunan sahasını veya şubesini belgelendirme sürecinden geri çekmek isterse bu durum TRB tarafından kabul edilemez.
- k. Yönetim sistemi, belirtilen alanlarda ilgili yönetim sistem standardı ve bu talimatın gereklilikleri ile tamamen örtüşüyor ise belgelendirme kapsamının tamamı için belgelendirme önerilir.

4.11 Gözetim Denetimi Programı

- a. Belgelendirme önerisi firmanın talep ettiği belgelendirme kapsamının tamamına verildiği zaman, yönetim sistemi ile devamlı uyumunu kontrol etmek için bir gözetim programı geliştirilir. Gözetim programı şu şekilde geliştirilir:

- Gözetim denetimleri, yılda en az bir kere firma yerleşim alanlarının seçilmiş baz sayısı üzerinde gerçekleştirilir. Firma yerleşim alanlarının seçilmiş baz sayısı; organizasyonun coğrafi, organizasyonel ve teknolojik olarak örneklenecek saha çeşitini sağlamak için seçilecek ve mutlaka merkez ofisi de içerecektir (politika ve sistem yönetimi idaresinin yapıldığı alan).
- Örneklenecek saha sayısı madde 4.3.1 e göre seçilmelidir ve gerekçesi kayıt altına alınmalıdır.

- b. Yönetim sisteminin aşağıdaki elemanları her denetim sırasında incelenecek en az koşuldur:
- Yönetim gözden geçirmesini içeren yönetim sorumluluğu
 - Doküman ve veri kontrolü
 - İç tetkikler
 - Önceki TRB denetim veya değerlendirmesinde ortaya çıkan düzeltici faaliyetleri içeren

düzeltilen ve önleyici faaliyetler

- Önceki TRB denetim veya değerlendirmesinden beri yönetim sistemindeki belirli

değişiklikler

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	GENEL MÜDÜR

TRB ÇOKLU SAHA DENETİM TALİMATI

Sayfa No:	Sayfa 8 / 8
Doküman No:	T.005
Yayın Tarihi:	28.11.2016
Revizyon No:	06
Revizyon Tarihi:	18.03.2023

- TRB logosunun kullanımı

c. Bazı durumlarda yönetim sisteminin güvenilirliğinin devamını sağlamak için ek denetimler veya değerlendirmeler ayarlanabilir. Ek denetim veya yeniden değerlendirmenin gerçekleştirilmesini gerektiren tipik durumlar şunları içerir:

- Ek denetim veya tekrar değerlendirmede belirlenen büyük bir uygunsuzluk
- Belgelendirme kapsam genişletme veya saha ekleme talebinde,
- Yönetim sistemi verimliliğinde düşüşe sebep olabilecek, organizasyonun yönetim yapısı veya yönetim personelinin sorumlulukları ve yetkileri ile ilgili belli değişiklikler
- Belgelendirme kapsamındaki firma alanlarının yenilenmesi
- Denetimler ve yeniden değerlendirmeler sonucunda firmanın iç tetkikler ve düzeltici aktiviteler süreci verimliliğinin temininde düşüş olması

d. Herhangi bir bireysel alanda belirlenen uygunsuzluklar diğer alanlarda da araştırılacaktır ve organizasyon bu tür uygunsuzlukları içerecek bir faaliyet programı oluşturmalıdır.

e. Belgelendirme denetimi, gözetim denetimleri ve yeniden belgelendirme denetimleri sırasında ortaya çıkan büyük uygunsuzluklar dokümanite edilmeli ve üzerinde anlaşılmış bir düzeltici faaliyet planı için uygulama süresi verilmelidir. Merkez ofis veya herhangi bir saha belgelendirmenin devamı için gerekli ölçütleri tamamlamaz ise belge tamamıyla iptal edilecektir.

f. Bir firma, uygunsuzluğu düzeltmek için verimli düzeltici faaliyetleri geliştirip uygulayamıyor veya uygulamayı reddediyor ise ve tespit edilen uygunsuzluğu düzeltmek için firmayı desteklemek adına TRB tarafından yapılan bütün makul girişimler sonuçsuz kaldıysa, firmanın belgesini askıya almak veya iptal etmek için harekete geçilir.

Örnekleme kısmen seçici ve kısmen rastgele olmalıdır, örneklemin en az 25%'i rastgele seçilmelidir. Geri kalan denetlenecek işletmelerin, seçilen alanlardan farkı, belgelendirme döngüsü süresi içinde olabildiğince çok olması amaçlanarak seçilir. Alan seçme ölçütleri, iç tetkiklerin sonuçları, şikâyet kayıtları ve düzeltici ve önleyici faaliyetlerin etkinlikleri veya organizasyondaki belirli değişiklikler tarafından yönlendirilebilir. Örnekleme metodolojisini etkileyen bütün faktörler gerekçeleri ile birlikte kayıt altına alınır. Merkez ofis, denetimden önce örneklemede yer alan alanlar hakkında bilgilendirilmelidir.

4.12 Tescil Sertifikası

- Belgelendirme sürecine dahil edilen diğer şube veya saha adreslerinin listesi ya ana sertifikanın üzerinde veya ana sertifikaya ek olarak liste şeklinde verilebilir.
- Firma tescil sertifikası belgelendirme kapsamı bölümünde açıkça; üretilen ürün/hizmetin listede yer alan şube veya işletmelerin ortak aktivitelerinin sonucu üretildiğinin belirtilmesi gereklidir.
- Firma, belgelendirilmiş saha veya şubesine ana sertifikadan bağımsız kısmi sertifika almak için talepte bulunursa, bu talep ancak o işletmenin firmanın ana sertifikası üzerindeki kapsamı karşıladığı kısmı yazılarak ve ana sertifikaya referans edilerek verilebilir.
- Firma kapattığı şubeleri veya sahalarını TRB'ye bildirmek zorundadır. Bildirmediği takdirde bu belgenin yanlış kullanıldığını gösterir ve bu konuda belgelendirme kuralları talimatına göre işlem görür.

İLGİLİ DOKÜMANLAR

- P.07 Bilişim Sistemleri ve Veri Güvenliği Belgelendirme Prosedürü
- P.09 ISO 9001/14001 Belgelendirme Süreci Prosedürü
- T.015 ISO 9001/14001 Denetim Süre Tespiti Talimatı
- P.11 ISO 45001 Belgelendirme Süreci Prosedürü
- T.016 ISO 45001 Denetim Süre Tespiti Talimatı
- P.13 ISO 50001 Belgelendirme Süreci Prosedürü
- P.14 ISO 22000 Belgelendirme Süreci Prosedürü

HAZIRLAYAN	ONAYLAYAN
YÖNETİM TEMSİLCİSİ	GENEL MÜDÜR